

[Flygaard.]

har et differentieret livs- og erhvervsmønster, således som vi formentlig vil have det herhjemme i en årrække, for ikke at sige for bestandig.

Forslagsstilleren (Birgit Busk) (U):

Jeg siger tak for de ord, som her er kommet til udtryk fra ordførerne.

Jeg vil gerne sige, at hensigten med dette forslag til folketingsbeslutning, som jeg fremsatte den 30. januar, er, at jeg ønsker at afskaffe den diskrimination af den gifte kvinde, som kildeskatteloven medfører. Selv om der ved lovens revision i 1970 blev indført en række forbedringer, er det dog stadig således, at den gifte kvinde på en række områder fortsat ikke betragtes som et selvstændigt menneske, men kun som et appendiks til den mand, hun er gift med.

Vi har her en rest af tidligere tiders umyndiggørelse af kvinden. Jeg finder, at tiden må være inde til også at få denne rest afskaffet, og jeg henstiller indtrængende til regeringen, at løsningen af denne sag medtages i den kildeskatterevision, som finansministeren bebuder. Denne sag må ikke syles, det er den for vigtig til, både rent principielt for hundrede tusinder af danske kvinder, og i praksis på grund af alle de urimeligheder, som sambeskatningen medfører ikke blot for den gifte kvinde, men også for den gifte mand.

Efter at jeg fremsatte mit forslag til folketingsbeslutning, har udvalget til forbedring af kildeskatten afgivet betænkning bl. a. om ægtefællers beskatning. Denne betænkning viser, at en ophævelse af sambeskatningen vil kunne gennemføres uden praktiske vanskeligheder, og at den ikke blot vil være en retfærdighedshandling over for de gifte kvinder, men at den tillige vil medføre meget betydelige forenklinger af skatteadministrationen.

Jeg skal ikke knytte nogen kommentarer til betænkningens enkeltheder, det må vente, til vi ser det forslag til ændring af kildeskatteloven, som jeg håber på og regner med at regeringen vil komme med snarest. Jeg synes, at der i betænkningen findes så mange grundige oplysninger og rimelige betragtninger, at regeringen her kan finde et solidt grundlag for den lovgivning, som må gennemføres med hensyn til sambeskatningens

ophævelse. Det er det formål, jeg har med mit forslag. Det kan ikke være meningen, at Danmarks gifte kvinder fortsat skattemæssigt skal holdes nede i umyndighed.

Så har jeg lige et lille PS: jeg ville ønske med hensyn til revisionen af kildeskatteloven, at det ville være muligt at gøre folkepension og invalidepension helt skattefrie, så de kommunale administrationer og de statslige administrationer og kildeskattedeadministrationen slipper for det umådelige tredobbelte bogholderi, der er forbundet med at overføre penge fra den ene offentlige kasse til den anden. Jeg tror, der vil kunne spares megen arbejdskraft og mange penge ved en sådan forenkling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om en reform af ejerboligernes skattemæssige stilling [af Ømann m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XII) findes i tillæg A. sp. 1269, fremsættelsen i tidenden sp. 1323).

Forslaget sættes til forhandling.

Finansministeren (Anders Andersen):

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning går ud på, at der skal ske en afvikling af selvangivelsens ejendomsregnskab for ejerboliger over 15 år. Det skal nærmere ske på den måde, at over- og underskud omregnes til tillæg, henholdsvis fradrag, i skatten, og de fremkomne beløb aftrappes som sagt så over en 15-årig afviklingsperiode.

Videre siges det i forslaget, at der samtidig skal fastlægges en aftrapping af fradraget for private renter i øvrigt. I be-

[Finansministeren.]

mærkningerne til forslaget udtales herom, at det ikke er muligt at afgrænse privat låntagning i eget hus fra anden privat låntagning, og derfor må reformen omfatte en afskaffelse af fradragsretten for renter af privat gæld i det hele taget.

Vi ville vel alle hilse det med tilfredshed, hvis fradragsretten for renter af privat gæld kunne afskaffes og kunne skilles ud. Det er jo et meget vanskeligt problem, der her er tale om, og det hænger navnlig sammen med vanskelighederne ved at sondre private renter fra erhvervsmæssige renter, idet jeg tager som en forudsætning, at man stadig væk skal kunne trække erhvervsmæssige renter fra, da det jo er en driftsudgift.

Der er altså mange problemer heri, og spørgsmålet har jo været drøftet igennem mange år her i Folketinget; man har gentagne gange givet udtryk for, at det var et spørgsmål, der måtte løses, og at man rent administrativt måtte kunne adskille disse to ting.

Der har også i skattedepartementet været gjort et stort stykke arbejde, og man har overvejet disse problemer meget for at se, om det ville være muligt at finde frem til en sondring.

Jeg tror at måtte sige, at det nok praktisk talt er et uløseligt spørgsmål uden hensyn til ønskerne om, at det ville være hensigtsmæssigt, uløseligt på den måde, at man nok ville løbe risikoen — og nu siger jeg altså risikoen — for, at det nemt kunne blive de rene lønmodtagere, der blev sorteper i det spil, idet erhvervsdrivende nok havde større muligheder for at flytte rundt på gældsposter, sådan at de under alle omstændigheder ville kunne få fratrukket den renteudgift, de havde, og få den fratrukket som en erhvervsrenteudgift.

Et hovedpunkt i hele problemstillingen er også set fra regeringens synspunkt, at vi, som det har været nævnt, jeg havde nær sagt snart til trivialitet, sidder i arbejdet med en skattereform. Og det er klart, at hele boligproblemet og behandlingen af det må ses i relation til, hvordan en sådan skattereform til syvende og sidst vil blive udformet, må ses i forhold til, hvad der vil være muligt af forenklinger på fradragsområdet, og i forhold til, hvad det vil være muligt ved en sådan skattereform at ændre trækprocenterne med i nedadgående retning.

Alle disse problemer, som må indgå i overvejelserne, vil på den ene eller den anden måde også kunne få betydelig virkning over for de regler og de forudsætninger, der skal være gældende for ejerboliger.

Vi er fra regeringens side af den opfattelse, at den lovgivning, der må finde sted på dette område, må have et positivt sigte, et positivt sigte på den måde, at vi finder det nyttigt, vi finder det menneskeligt værdifuldt, at så mange som muligt tilskyndes til at bo i deres egen bolig. Derfor må hele den lovgivning, der skal finde sted på dette område, ses i sammenhæng med den lovgivning, der i øvrigt gennemføres på andre boligområder. Men jeg vil gerne have understreget, at vi betragter det som en menneskelig værdi, at vi også tilrettelægger forholdene sådan, at så mange som muligt er tilskyndet til at kunne bo i egen bolig.

Jeg håber ikke, at vi nu i dag skal starte en ny boligdebat. For et par dage siden havde vi timelange drøftelser om boliglovgivningen; jeg kunne næsten sige, at det er min fornemmelse, at man efterhånden kunne forkorte debatterne her i Folketinget ved bare at henvise til Folketingstidende dér og dér, for de fleste har gentaget, ja, sagt næsten præcis det, der er blevet sagt her i dag. Jeg føler selv, at jeg mange gange har sagt de samme ting lige fra den 8. januar, men det kan man jo ikke nøjes med.

Jeg håber at kunne nøjes med at sige, at jeg finder dette forslag til folketingsbeslutning overflødigt. Jeg finder også, at man ikke kan løse boliglovgivningen ved en folketingsbeslutning, men at man kan gå ind i overvejelser om, hvordan den fremtidige boliglovgivning skal være.

Svend Jakobsen (S):

Vi er enige med forslagsstillerne i, at der i rentefradragsretten og dermed i vort system for ejerboligernes skattemæssige forhold ligger en selvstændig inflatorisk virkning, og vi er enige om, at der skal gøres noget herved. Det synspunkt har vi givet udtryk for både i betænkningen om ligningslovsforslaget i juni 1973 og i forbindelse med udskrivningslovsforslagets betænkning af oktober 1973. Vi er også enige med forslagsstillerne om, at man ikke ensidigt kan foretage ændringer af fradragsretten for gæld i ejerboliger, men at det hænger sammen med

[Svend Jakobsen.]

retten til fradrag af al rente af privat gæld.

Det var problemer, som den tidligere regering arbejdede med en løsning af og var inde i en vurdering af konsekvenserne af, idet vi dengang lagde og fortsat lægger vægt på, at den form, som vi vælger til at begrænse rentefradragsrettens inflatoriske virkning, ikke ensidigt må ramme lønmodtagerne.

Vi har forstået, at den nuværende finansminister går videre med dette arbejde, og det er vi meget tilfreds med; jeg noterede mig de synspunkter, som finansministeren lige før gav udtryk for, og hans principielle velvilje over for en fuldstændig fjernelse af fradragsretten for renter af privat gæld. Jeg noterede mig også finansministerens betæneligheder, og de må så indgå i de drøftelser, vi skal i gang med i skatteudvalget.

Jeg kan altså tilsige en positiv medvirken under behandlingen i skatteudvalget. Det er vor opfattelse, at dette forslag må indgå i de drøftelser, vi allerede er i gang med omkring ejerboligernes skattemæssige stilling, og også vil være et vigtigt led i drøftelserne omkring den fradragsreform, som skatteudvalget hurtigt må i gang med, og hvortil jeg har forstået at også regeringen ved finansministeren vil medvirke med forslag og materiale.

Glistrup (FP):

De gældende regler om ejerboligers skattemæssige stilling findes i en lov af 15. juni 1973, som blev vedtaget med SFs, socialdemokraternes og hr. Erhard Jakobsens stemmer, og det tør nok siges, at de regler tiltrænger i allerhøjeste grad en reform. Det er jo således, at de var udtryk for en ensidig hadskhed mod det økonomiske grundlag hos hundrede tusinder af danske medborgere. Der var tale om, at man gav et grundskud til mange, mange familiers økonomi ved at gennemføre de regler, der blev gennemført den 15. juni 1973, og siden da har det været et af de mest påtrængende problemer i dansk lovgivning overhovedet at få et sundt og holdbart grundlag for de mange familiers tilrettelæggelse af deres økonomiske budgetter ved at få denne lov af 15. juni 1973 ændret.

Det er jo navnlig på 3 punkter, det tiltrænges, at der sker en total ændring i de

synspunkter, der blev lagt til grund ved juni-lovgivningen sidste år. Først og fremmest er der lejeværdierne, som blev skruet op på et niveau, hvor simpelt hen masser, titusindvis af familiers økonomi ikke kan bære det, og hvor de må gå fra hus og hjem, hvis vi ikke får de lejeværdier væk. Og så siger man: ja men det er jo først ved selvangivelserne om et år, i 1975, at de ting skal frem. Men det er jo ikke rigtigt; det er afgørende for hele budgetlægningen, at vi nu får lejeværdien ned på et grundlag, der er holdbart i familieøkonomien.

For det andet repræsenterede lovgivningen af 15. juni 1973 en fortsættelse af noget af den dårligste danske lovgivningstradition, nemlig en læssen af lovtekniske regler oven i hinanden og grupperinger og sondringer, som meget få ude i det praktiske liv kan følge med i og stå model til. Derfor er det særdeles vigtigt, at vi nu får forenklet lovgivningen, således at der ikke er problemer med, hvordan man skal udfylde sin selvangivelse med lejeværdi, standardfradrag, og hvad teknisk der ellers her er tale om.

Endelig for det tredje er det jo således, at lovgivningen af juni 1973 stadig anlagde det diskriminatoriske syn på de dele af parcelhusene, der står på højkant, på ejerlejlighederne, som blev behandlet dårligere end andre parcelhuse derved, at der ikke blev indrømmet standardfradrag til denne boliggruppe, der jo er særdeles værdifuld at anmere befolkningen til at flytte ind i.

Derfor er det på disse 3 punkter, man skal reformere ejerboligernes skattemæssige stilling, hvor det nyvalgte folketing burde have gjort det allerede før jul, og hvor det er en skandale, at man nu har ladet de første 2 måneder af indeværende kalenderår hengå uden at få denne sorte junilov fra 1973 væk.

Fremskridtspartiet og andre partier her i salen har fremsat konkret udarbejdede lovforslag til at klare disse spørgsmål. Vi må stærkt opfordre til, at arbejdet nu bliver fremmet, at ikke også denne måned skal gå til ende, uden at parcelhusejerne og ejerlejlighedsejerne får klarhed over, at de har en rimelig, en holdbar økonomisk stilling.

Så kan alt det andet teoretiske skattejuristeri, som der står om i det forslag til folketingsbeslutning, vi har til behandling, vente; det kan diskuteres senere. Det er jo simpelt hen aldeles uholdbart, så længe vi

[Glistrup.]

har en indkomstbeskatning, at tro, som forslagsstillerne gør, at man så kan afvikle selvangivelsens ejendomsregnskab. Det kan simpelt hen — det er klart for enhver med indblik i skatteforhold — ikke lade sig gøre, for selvfølgelig kan man da ikke med noget så centralt, som parcelhuset, sommerhuset er i den enkelte families økonomi, sige, at den, der f. eks. har råd til at indfri alle sine prioriteter, bare uden videre kan have det som sit skatteskjul og simpelt hen bruge sin Strandvejsvilla til at holde uden for enhver form for indkomstbeskatning de midler, som han rent faktisk har stående dér. Det vil jo være et i bund og grund asocialt og urealistisk og umuligt forslag at arbejde med, det, som hr. Ømann m. fl. her har fremsat.

Så længe man opgør indkomsten år for år, må selvfølgelig indtægtsdele og fradrag i indtægtsdelene gå på selvangivelsesblanketten og ikke gå som modregning i skatten. Det er et system, som simpelt hen ikke kan fungere på en hensigtsmæssig måde at lade det gå til fradrag i skatten. Endelig er der disse fromme ønsker om, at det bliver godt vejr på søndag, eller at man afskaffer retten til fradrag af private renter; det er jo noget, som hr. Erhard Jakobsen og hr. Ømann kan fremsætte, men det kan ikke gennemføres.

Brixtofte (V):

Forslaget til folketingsbeslutning om en reform af ejerboligernes skattemæssige stilling indeholder tanker, som SF ved flere lejligheder har fremført i den offentlige debat. Med det erklærede formål at gennemføre en ligelig skattemæssig behandling af ejerboliger og lejede boliger foreslår SF at afvikle over- og underskud i fast ejendom.

Hvis SFs tanker gennemføres, vil balancen mellem ejernes og lejernes økonomiske stilling blive meget alvorligt forrykket til ugunst for ejerne. Med den eksisterende rentefod og uden muligheder for at trække underskud fra indkomsten inden beskatning vil det praktisk talt være umuligt for mennesker med almindelige indtægter at erhverve sig et parcelhus eller en ejerlejlighed.

Som SF selv anfører i bemærkningerne til forslaget, er det ifølge opgørelse for 1971

skatteydere med indkomster under 80.000 kr., der udgør 95,5 pct. af alle parcelhusejere. Det er denne store gruppe med mellemindkomster eller små indkomster, som SF med sit forslag vil tvinge væk fra ejerboliger. Når man samtidig erindrer sig, at bolig sikring i forbindelse med rentesikringen netop favoriserer denne gruppe, er meningen med SFs forslag klar. Det skal gøres forholdsvis mere økonomisk attraktivt at leje sin bolig end at eje sin bolig.

Denne målsætning kan venstre ikke tilslutte sig. For venstre er det målet, at så mange som muligt har muligheder for at eje en bolig. Det er min opfattelse, at størstedelen af Danmarks befolkning tilslutter sig venstres målsætning. Ifølge en Gallup-undersøgelse offentliggjort i Berlingske Tidende ønsker 86 pct. af befolkningen at bo i egen bolig. Selv blandt de nuværende lejere ønsker omkring 75 pct. at eje deres bolig.

SF foreslår også, at rentefradrag for øvrig privat gæld afskaffes, ud fra den betragtning at det ikke er muligt at afgrænse privat låntagning i eget hus fra anden privat låntagning. Hvis man dertil føjer, at det ikke er muligt at skelne mellem privat og erhvervsmæssig gæld for ikke-lønmodtagere, er konklusionen, at forslaget er vendt imod lønmodtagerne.

Det må i det hele taget understreges, at fradrag for renteudgifter modsvares af beskatning af renteindtægter. Forestiller man sig derfor en afskaffelse af fradrag for renteudgifter uden en tilsvarende skattefrihed for renteindtægter, vil der opstå alvorlige problemer for de mennesker, der flytter fra én ejerbolig til en anden.

Til slut blot dette citat fra en kronik skrevet af økonomen Steen Leth Jeppesen i Berlingske Tidende den 15. marts 1973:

„Det vil igen sige, at gennemførelsen af socialistisk folkepartis ideer i særlig grad vil være vendt mod lønmodtagere uden eller med beskeden formue.“

For venstres folketingsgruppe er det klart, at venstre vil stemme imod SFs forslag til folketingsbeslutning.

Dahlgaard (RV):

Vi har i mit parti i og for sig sympati for SFs forslag, men ligesom finansministe-

[Dahlggaard.]

ren har vi ikke rigtig noget at have sympatien i, og grundene til det er de samme som dem, finansministeren har nævnt.

Men der er én grund til, og det er, at forslaget efter vores opfattelse kun berører en flig af et videregående problem, som vi nødvendigvis kommer til at beskæftige os med. Vi lever i et inflationssamfund, og man skulle jo gøre ét af to: enten se at få stoppet inflationen eller også finde ud af, hvordan man lærer at leve med den. Ingen af delene har vi gjort.

Da økonomiministeren for et par uger siden i forbindelse med de økonomiske forhandlinger sagde, at han regnede med, at priserne her i landet ville stige 15 pct. i år, gjorde jeg mig et regnestykke over, hvilken rente jeg egentlig skulle have af mine opsparede midler for ikke at have gjort en skidt forretning. Jeg kom til det afsindige resultat, at hvis jeg får 40 pct. om året af mine opsparede penge, har jeg underskud, for af disse 40 pct. går de 26-27 pct. til at betale indkomstskat af renterne, og de 13-14 pct., der er tilbage, er altså mindre end den prisstigning, som økonomiministeren forudser.

Det er klart, at noget sådant kan et samfund ikke leve med, det vil undergrave landets økonomi. Der er ikke nogen, der kan se deres rimelige fordel i at spare op i pengeform, og omvendt kan vi alle sammen se en god idé i at gå hen og stifte gæld.

Det er det problem, som på et beskedent område — ikke uvæsentligt, men på et enkelt område — SF's forslag tager op. Det drejer sig altså om at se på renteudgifterne; man glemmer, at der også for renteindtægterne er et inflations- og beskatningsproblem; man ser på privat gæld og ser bort fra, at der også er forretningsmæssig gæld, om hvilken det gælder, at forholdene i et inflationssamfund også er dem, som jeg her har nævnt.

Det radikale venstre har sammen med socialdemokratiet fremsat forslag til folketingsbeslutning om en værdisikret opsparrings- og finansieringsordning. Den griber de problemer, som SF her tager fat på en flig af, an i en bredere sammenhæng, og jeg anbefaler, at det er omkring det forslag — som ikke har været til behandling her

i folketinget endnu — at de problemer, der har sammenhæng med inflation og skattemæssig behandling af renteindtægter og rentefradrag bliver behandlet.

Juul-Madsen (KF):

Socialistisk folkepartis forslag til folketingsbeslutning indeholder ikke noget, der er særlig nyt, heller ikke efter min opfattelse noget, der er særlig godt. De vil have rentefradraget ud af selvangivelsen, altså op i den blå luft, fradrag i skatten i stedet for i indtægten, sondring mellem privat og erhvervsmæssig gæld, ingen fradragsret for ejendomsskatter, ingen fradragsret for vedligeholdelsesudgifter osv.

Skulle et sådant lovforslag blive vedtaget, hvad jeg ikke tror og ikke håber — selv om jeg bemærkede, at hr. Svend Jakobsens stemmeføring var en anden end den, vi har hørt hidtil, når socialdemokratiet var ordfører ved behandlingen af andre forslag, socialistisk folkeparti har fremsat af lignende indhold — skulle altså et sådant lovforslag blive vedtaget, ville man have gennemført en lønmodtagerfjendsk lovgivning, og man ville have indført regler, der i løbet af få år ville sætte parcelhusbyggeriet i stå, vel at mærke for almindelige lønmodtagere. Det ville gå, som det gik, da vi indførte kilde-skatten: for de fleste blev det dyrere, skatteadministrationen blev mere kostbar, selvangivelsen, som vi skulle af med, blev til flere selvangivelser, og samtidigsskatten blev til et mareridt i forbindelse med stigende restskatter. Det, der skulle være så godt, blev en stor skuffelse for befolkningen; socialistisk folkeparti og socialdemokratiet havde jo lovet noget i retning af et skattemæssigt paradis.

Det samme med dette forslag. Vi vil komme fra asken og i ilden. For det første: det afgørende for forslagsstillerne, at retten til at trække prioritets- og andre lånerenter fra i indtægten bortfalder, vil — som påvist af skattedepartementet i en stor betænkning i 1971 og gentaget i besvarelser af spørgsmål stillet i boligudvalg og skatteudvalg ved boligforhandlingerne og skatteforhandlingerne sidste forår — give store og vel i realiteten uhåndterlige afgrænsningsproblemer.

Hertil kommer, at det i dansk skatteret er et knæsat princip, at renteindtægter skal påføres selvangivelsen, og renteudgifter kan

[Juul-Madsen.]

trækkes fra. Ændrer vi dette princip på det ene punkt, må det få konsekvenser på det andet punkt.

Men i øvrigt: lån i parcelhus kan være mange ting. Det kan være lån, der tjener erhvervsmæssige formål; det kan omvendt være lån, der er optaget via erhvervsmæssig virksomhed og brugt til at nedbringe gælden i parcelhuset, og der er de ganske mange tilfælde herudover, hvor ejerboligen tjener både erhvervsmæssige formål og boligformål.

Man kan vist roligt sige uden at overdrive, at gennemfører man SF's forslag, bliver der sandelig noget at kontrollere for de skattemæssige myndigheder, og det bliver formentlig nødvendigt for overhovedet at kunne foretage denne kontrol at opfinde nye punkter på selvangivelsen.

For det andet: helt umuligt bliver det vel at administrere og kontrollere en, som det foreslås i forslaget, gradvis overgang i forbindelse med bortfald af fradragsretten for renter af anden privat gæld. Skattedepartementet, der naturligvis altid udtrykker sig uhyre behersket, har herom sagt, at det vil blive meget svært for ikke at sige umuligt at sondre imellem erhvervsmæssig gæld og privat gæld, og har understreget, at det bliver lønmodtagerne og de mindre erhvervsdrivende, der bliver sorteper i dette spil.

For det tredje vil jeg gerne sige, at ordningen måske kan indebære visse fordele, vel at mærke for de etablerede, men da kun under den forudsætning, at folketinget strammer lejeværdierne og bevarer reglen om, at der skal betales skat af et fiktivt overskud. Går man den modsatte vej — og det ligger der forslag om i folketingets skatteudvalg — vil der ikke være nogen fordel forbundet med den ordning, som socialistisk folkeparti foreslår, for de etablerede; der vil kun tilbage være, at de unge, som skal i gang, altså skal i gang med fuld rentebyrde, ingen fradrag, sandsynligvis stigende ejendomsskatter osv. Det vil sige, at for dem vil i realiteten alt håb være ude i retning af at kunne etablere sig, hvis man kun har en almindelig indkomst og har almindelige — i de fleste tilfælde meget stærkt begrænsede — formueforhold at gå ud fra.

Men hertil vil jeg også gerne føje, at påstanden om, at ejerboligen er favoriseret i

forhold til lejerboligen, er og bliver jo en påstand. Så længe vi har rentestøtte og boligsikring og huslejeregulering og andre ting i lovgivningen, der støtter lejerboligen — og i denne forbindelse må jeg også lige have lov til at gøre opmærksom på, at der er en opsparing i ejerboligsektoren på over 4 mia. kr. — så er der ingen, der med rimelighed kan påstå, at der ikke er et rimeligt forhold mellem ejerboliger og lejerboliger.

Sidst, men ikke mindst: dette uigennemtænkte administrationsfordyrende og lønmodtagerfjendske forslag må vi afvise. Skal vi drøfte at få ejerboligen ud af selvangivelsen, må det ske på et helt andet og mere nøgternt grundlag.

Børge Johansen (CD):

Også mit parti er interesseret i en afvikling af ejendomsregnskabet over en årrække, og vi deler det synspunkt, at de overskud, der med årene bliver hyppigere på ejendomsregnskabet, ikke bør beskattes. I så henseende foreligger der allerede fra det konservative folkeparti og mit parti forslag om, at dette overskud ikke bør beskattes. Vi har selv stillet den idé til rådighed, at fradragsretten nedtrappes til en eller anden størrelse i løbet af en 15 års periode, og at denne ordning virkeliggøres straks, sådan at det tilladte fradrag finder sted direkte på selvangivelsen og reduceres efterhånden til den aftalte grænse. Vi vil altså ikke fjerne fradragsretten for renter af gæld i fast ejendom.

Der er således ting i forslaget, som vi er meget på linje med, og som vi kan tilsige vores støtte.

Chr. Christensen (KrF):

Det fremsatte forslag er næsten identisk med kristeligt folkepartis boligprogram. Vi ønsker nemlig, at så mange som overhovedet muligt kan få lov til at bo i egen bolig. Det at eje sin egen bolig mener vi er en menneskeret. Vi ønsker ejerboligerne ud af beskattningen. Over en 10-15-årig periode vil vi gøre boligen helt uafhængig af det politiske spil, og derfor burde man se meget positivt på dette forslag. Men, og der er et afgjort men ved dette forslag, vi mener, det er en nødvendighed, at udlejningsejendommene også kommer ud af det politiske spil i samme periode, ellers får vi et skævt boligmarked,

[Chr. Christensen.]

hvor man let over statsmidlerne kommer til at favorisere én boligform fremfor en anden. Et frit boligmarked over hele feltet er vores ønske, og da det foreliggende forslag kun rummer den ene halvdel, kan vi ikke anbefale forslaget til vedtagelse.

Mølgaard (DR):

Det forslag til folketingsbeslutning, vi nu har til behandling, rører ved nogle problemer, til hvis løsning jeg tror der absolut er brug for fordomsfrihed fra alle sider og i meget ringe grad for fastlåste synspunkter.

I retsforbundets gruppe vil vi da også se fordomsfrit på de muligheder, der ligger i dette forslag. Vi er tilhængere af lighed for ejere og lejere, og er det sådan, at dette forslag til folketingsbeslutning kan fremme dette hensyn, vil vi være positivt indstillet over for forslaget.

Vi vil imidlertid tillade os at sætte et spørgsmålstejn ved, om man når en større lighed mellem ejere og lejere ved umiddelbart at afskaffe ejendomsregnskabet over 15 år og ved at afskaffe rentefradragsretten. Vi vil sætte et spørgsmålstejn ved, om rentefradragsrettens bortfald kan administreres, al den stund der jo ikke er tale om et generelt bortfald af rentefradragsretten, men kun for så vidt angår rentefradragsretten for den private gæld.

Er det muligt at skille privat og erhvervs-mæssig gæld? Vi er bekendt med, at et ministerielt udredningsarbejde har været i gang. Finansministeren omtalte det under sin indledningskommentar til forslaget her. Dette ministerielle udredningsarbejde blev iværksat under den tidligere regering, og jeg ville være overordentlig interesseret i at se resultatet af dette stykke arbejde, inden vi tager endelig stilling til, om dette forslag til folketingsbeslutning, vi nu har på bordet, er værd at stemme for.

Finansministeren udtalte før, at han troede at kunne sige på grundlag af de drøftelser, der har været ført i skattedepartementet, at det var en uløselig problematik.

Finansministeren anførte som argument, at de selvstændige nu engang har større mulighed for at få gælden betegnet som erhvervs-mæssig, selv om den måske er etableret af private hensyn. Javist, bedre aflagte lønmodtagere med formue har en tilsvarende større manipulationsmulighed. Lønmodtagere, der så småt er selvstændige, ved at de har en B-indkomst, har også muligheder, og spørgsmålet er, om det ikke her som så mange gange bliver den lille mand, der kommer i klemme, hvis man prøver at gå den vej, som egentlig er fristende, den vej, som tilsigtes med dette forslag til folketingsbeslutning.

Det er store problemer, der ligger i dette lovforslag, og der er grund til at gå i gang med disse problemer, men indledningsvis må man have en rapport, en betænkning, et notat, eller hvad det ministerielle udredningsarbejde nu ellers er udmundet i, frem på bordet.

Jeg håber, at dette resultat af udredningsarbejdet kommer frem under det tilstundende udvalgsarbejde, og vil udtrykke en beklagelse af, at finansministeren ikke giver noget håb om at få nye synspunkter frem. Jeg vil håbe, at man ikke med hensyn til de næste tusinde dage vil kunne aflæse finansministerens indstilling til tingene ud af de første halvtreds dages forhandlinger her i folketinget og bemærkningerne fra finansministerens side i denne forbindelse.

Jeg tror, der er brug for at sadle om, der er brug for fordomsfrihed. Når finansministeren taler om at ville begunstige dem, der sidder i eget hus, for at fremme tilbehøjeligheden til at sidde i eget hus, vil jeg påpege, at man næppe ved at begunstige gør det lettere at få adgang til eget hus, for en sådan begunstiging vil øjeblikkelig blive kapitaliseret, så adgangen bliver ekstra svær for de nytilkomne, mens kapitalgevinsten selvfølgelig er sikker for dem, der sidder der.

Hr. Juul-Madsen var inde på, hvor problematisk det var at sidde i et lille hus med en jævn indkomst. Jeg ved ikke, hvor hr. Juul-Madsen har sine indtryk fra om vilkå-

[Mølgaard.]

rene for sådanne, men sikkert og vist er det, at hvis vi letter vilkårene for dem, der sidder i husene, så er det de helt store kapitalinteresser, vi i det store og hele kommer til at tilgodesee.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ømann) (SF):

De tanker, som er fremsat igen i dette forslag, må vel være gode tanker. Langsomt rider erkendelsen frem, meget langsomt, men den vinder frem. Det hilser jeg med tilfredshed. Jeg takker de forskellige ordførere, som har udtrykt forståelse for vigtigheden af dette forslag.

Men der hersker altså fortsat en meget stor vankundighed. Jeg er da i særdeleshed skuffet over, at denne vankundighed finder udtryk i finansministerens bedømmelse af dette oplæg.

Der forestår nogle boligforhandlinger. Løsningen af dette problem vil indgå som et centralt punkt i disse boligforhandlinger. Jeg har ladet mig fortælle, at der foregår visse forhandlinger mellem socialdemokraterne og de radikale, og det kan da godt være, at man når til et eller andet også med hensyn til parcelhusene, jeg kan ikke tænke mig, at man skulle gå uden om dette punkt. Så kan finansministeren se, om han ikke kommer til at bide til bolle på dette resultat. Det bliver meget interessant.

Jeg vil da anbefale finansministeren at udtale sig en lille smule forsigtigt om disse store problemer, for det, der foreligger, er jo: vil finansministeren virkelig gå ind for, at i det øjeblik man på Københavnseggen køber et parcelhus til 500.000 kr., bevilges der samtidig og automatisk et statstilskud på — hvor meget kan det blive, en 30.000 kr. kontant? I Jylland bygger man billigere. Der køber man billigere. Det er vel kun en 300.000 eller 200.000 derovre. Hvad vil det sige? Det vil sige, at finansministerens gode kolleger ovre i Jylland bidrager til husforsyningen herovre på Københavnseggen.

Det er da en helt uholdbar situation at have dette inflationsfremmende system. Det må da i særdeleshed for en finansminister være uhyre uholdbart, at han uden kontrol skal give disse tilskud, som andre skatteydere skal betale.

Hermed være ikke sagt noget som helst

om de nuværende parcelhusejere. Hermed være ikke sagt noget som helst om, hvorvidt der er nyttigt at bo i egen bolig, som finansministeren sagde. Det mener jeg også det er. Jeg mener, at vi skal sikre de nuværende parcelhusejere. Jeg mener, at vi skal give dem rimelige og sikre vilkår, nemlig at det underskud, de har, aftrappes i takt med deres afdragsbetaling, og samtidig skal vi sikre dem, som efterhånden får et voksende overskud, og som trues væk fra hus og hjem, fordi de får dette skattemæssige overskud.

Det er det eneste forslag, jeg har set, som løser begge disse problemer: dels at afskaffe det overvældende statstilskud ved nykøb og nybyggeri — og det kan ingen klandre os for at vi gør, for de ved, hvilke vilkår de går ind på — dels at sikre, at de, der har et overskud, et voksende overskud, ikke af dette overskud tvinges væk fra hus og hjem.

Det er to overmåde vigtige hensyn, menneskelige hensyn, politiske hensyn, og dem kan man ikke se bort fra. Jeg tror, at disse to hensyn tilgodeses af dette forslag og ikke af noget som helst andet.

Det er vel sådan, at formålet med dette forslag netop er at gøre det muligt for almindelige mennesker at erhverve parcelhuse. For øjeblikket er det et privilegium at have råd til at præstere den udbetaling, der skal til for at få et parcelhus, at have tilstrækkelig høj indkomst til, at det overmåde store skattefradrag, man får, giver bonus. Det er et privilegium for de velhavende.

Det er også helt sikkert, at denne skattefordel på ca. 30.000 kr. her omkring København indkalkuleres i købesummen, og at den gør parcelhusene dyrere, end de egentlig burde være. Derfor tilsigter dette forslag at gøre parcelhusene billigere, at sikre, at flere kan opnå at få parcelhuse, og sikre, at de, som har parcelhuse, har en sikker fremtid.

Vi har i vor nugældende skattelovgivning en opfordring til at stifte gæld, og det er en vigtig del af inflationsbekæmpelsen at få denne opfordring fjernet.

Flygaard (DR):

SF's forslag er et sært forslag, når man tager partiets ideologiske grundlag i betragtning.

[Flygaard.]

Forslaget betyder i realiteten, at man flytter den skattemæssige fordel fra den, der måske med tiden bliver kapitalist, til den, der er blevet det. Det kan også være svært at forstå, at man på sine gamle dage skal til at betale skat, blot fordi man går fra én boligform til en anden. Men det er jo realiteten i SFs forslag.

Svend Jakobsen (S):

Det, der får mig til at tage ordet i anden runde, er nogle bemærkninger fra hr. Glistrup, som ikke beskæftigede sig så meget med det foreliggende forslag, men i højere grad med andre ting, herunder det forslag, som vi vedtog i juni måned sidste år.

Det er ikke rigtigt, at vi nedlagde et nyt princip deri. Vi byggede videre på det princip, der har været gældende i øvrigt siden 1903. Det kan godt være, at vi skal ændre dette princip, men det gjorde vi altså ikke dengang.

Vi læssede heller ikke lovregler oven i hinanden. Vi gennemførte en ganske betydelig forenkling, og jeg vil gerne bede hr. Glistrup læse det lovforslag om ændring af ligningsloven, som finansministeren fremsatte den 9. januar i år. Det er det mest komplicerede lovforslag, jeg har set i den tid, jeg har været medlem af folketinget, og det var, så vidt jeg erindrer, det første lovforslag, hr. Glistrup gav tilslutning til her i folketinget.

Så vil jeg også godt sige, at der var ikke i de ændringer, vi foretog, nogen hadsk indstilling til parcelhusejerne, og det er ikke rigtigt, at det var en ensidig opskruning af lejeværdierne. Vi fastholdt 4 pct. i lejeværdi for alle nye boliger, og jeg vil gøre opmærksom på, at det er her, inflationsvirkningen først og fremmest finder sted. Det er her, der er mulighed for ikke bare at sælge jorden og stenene, men også det skattemæssige underskud. Derudover nedsatte vi i forhold til gældende lov lejeværdien for alle huse fra efter december 1969, nemlig ca. 250.000 ejerboliger, fra 4 pct. af den aktuelle vurdering til 3 pct. af den aktuelle vurdering. Så er det rigtigt, at vi påbegyndte en ajourføring af lejeværdien for de huse, der hidtil har beregnet lejeværdien efter en 8 år gammel vurdering. Vi erkender, at der nok blandt disse er nogle stykker, der har fået

for stor en stigning, og vi har erklæret os villige til at medvirke til at løse de problemer, der ligger heri.

Det er realiteterne i den lovgivning, vi gennemførte i juni sidste år, når vi skruer agitationen af og ser på det faktiske indhold.

Glistrup (FP):

Den lov, som er gældende i øjeblikket om ejerboligers skattemæssige stilling, og som hr. Svend Jakobsens parti er hovedansvarlig for, indeholder en opdeling af ejerboligerne i en meget, meget lang række grupper, og den medfører, at ejerboligernes indehavere skal betale beløb i skat, som ganske overstiger, hvad de pågældende familiers økonomi kan bære. Fremskridtspartiet er modstander af begge de to synspunkter i loven fra juni 1973. Det sidste er det værste, og derfor hilste vi det af hr. Svend Jakobsen omtalte lovforslag fra finansministerens side som en forbedring.

Men det er rigtigt, at på det andet felt var finansministerens forslag så ganske givet et tilbageskridt, fordi det gjorde lovforvirringen endnu større. Derfor har vi for længst fremsat vort selvstændige forslag i folketingets skatte- og afgiftsudvalg, hvormed vi løser begge problemerne, hvormed vi løser det økonomiske tryk på parcelhusfamilierne ved at sige, at lejeværdien indgår for indkomståret 1974 og følgende indkomstår med samme kronebeløb som for indkomståret 1973, og vi foreslår, at finansministeren drager omsorg for, at der på de ejerskemaer, der udsendes sammen med selvangivelserne, bliver trykt det lejeværdibeløb, der skal indgå, således at ingen kan være i tvivl om, med hvilket beløb han skal beregne sin lejeværdi.

Vort forslag har således løst begge spørgsmålene, og derfor har hr. Svend Jakobsen aldeles uret, når han hævder, at fremskridtspartiet ikke har forsøgt at feje op efter det roderi, som hr. Svend Jakobsen var med til at tilvejebringe i juni 1973. At der så er problemer tilbage, som bl. a. hr. Mølgaard og hr. Ømann påpegede, i form af regler, der betyder, at jyske bygherrer giver tilskud til københavnske bygherrer af parcelhuse, og at man får kapitaliseret parcelhusfordelene, er ganske givet, men på det spørgsmål findes der kun én eneste løsning,

[Glistrup.]

nemlig det forslag, fremskridtspartiet for længst har fremsat: den totale afskaffelse af indkomstskatten. Alle andre løsninger er skinløsninger af dette problem.

Knud Jespersen (DKP):

Da vores boligordfører på grund af kommunevalgkamp m. m. ikke er til stede, skal jeg bare her ved første behandling af dette forslag sige, at vi er overordentlig positivt indstillet over for enhver tanke, der kan være med til at fjerne de uretfærdigheder, der kan forekomme, og den ubalance, der er i denne sag, og skal vende tilbage til det under senere behandlinger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af afskrivningsfordele for deltagere i kommanditselskaber [af Ømann m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XIII) findes i tillæg A. sp. 1271, fremsættelsen i tidenden sp. 1323).

Forslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Anders Andersen):

Det forslag til folketingsbeslutning, der nu er til behandling, er i og for sig overflødigt, idet der her i folketinget vil blive fremsat lovforslag netop med henblik på at afskaffe urimelige skattefordele for kommanditselskaber m. m. og jeg regner med, at dette forslag vil blive fremsat i folketinget i næste uge. Jeg vil henstille, at man trækker forslaget til folketingsbeslutning tilbage,

og at vi tager debatten i forbindelse med lovforslaget, når det bliver fremsat.

Heinesen (S):

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning vedrører jo én væsentlig side af nul-indkomstproblemet. En anden væsentlig side af dette problem kan løses i forbindelse med det forslag til ændring af ligningsloven, som hr. Grünbaum m. fl. fremsatte i folketinget i går, og en tredje side af nul-indkomstproblemet vedrører Glistrupsagen, som afventer en løsning ved domstolene.

En del af de urimeligheder, som er knyttet til kommanditisters afskrivningsfordele, har fundet sin foreløbige afgørelse i en kendelse, som er afsagt af landsskatteretten den 7. januar i år, og hvori det fastslås, at en kommanditist ikke har ret til at fradrage underskud, herunder afskrivninger, der i princippet er driftsudgifter, med et beløb, som overstiger kommanditistens ansvarlige indskudskapital, og det er dog altid noget, at det er klarlagt.

Men herudover tilbagestår andre, mere vidtgående og nok så væsentlige problemer vedrørende kommanditisters afskrivningsfordele. Det forekommer således urimeligt at sidestille kommanditister med interessenter, når antallet af kommanditister i et selskab, sådan som det bliver stadig mere almindeligt, overstiger det, som er naturligt for et ansvarligt interessentskab, hvorved kommanditistens stilling i realiteten bliver den samme som aktionærens.

Disse og andre spørgsmål er baggrunden for det arbejde, som den tidligere finansminister, hr. Grünbaum, satte i gang i skatte-departementet, hvorfra der foreligger et materiale til brug for den nuværende regering. Det er også begrundelsen for den tilkendegivelse fra socialdemokratiet og SF, som er indeholdt i betænkningen af 10. oktober 1973 fra skatte- og afgiftsudvalget i forbindelse med forslag til lov om udskrivningsprocenten. Det hedder heri, at der må sættes ind imod udnyttelse af afskrivningsreglerne i interessent- og kommanditselskabsformerne.

Jeg forstår udmærket finansministerens bemærkninger her for et øjeblik siden, for få dage efter det foreliggende forslags fremsættelse opnåede socialdemokratiet i forliget med regeringen et tilsagn om, at finans-